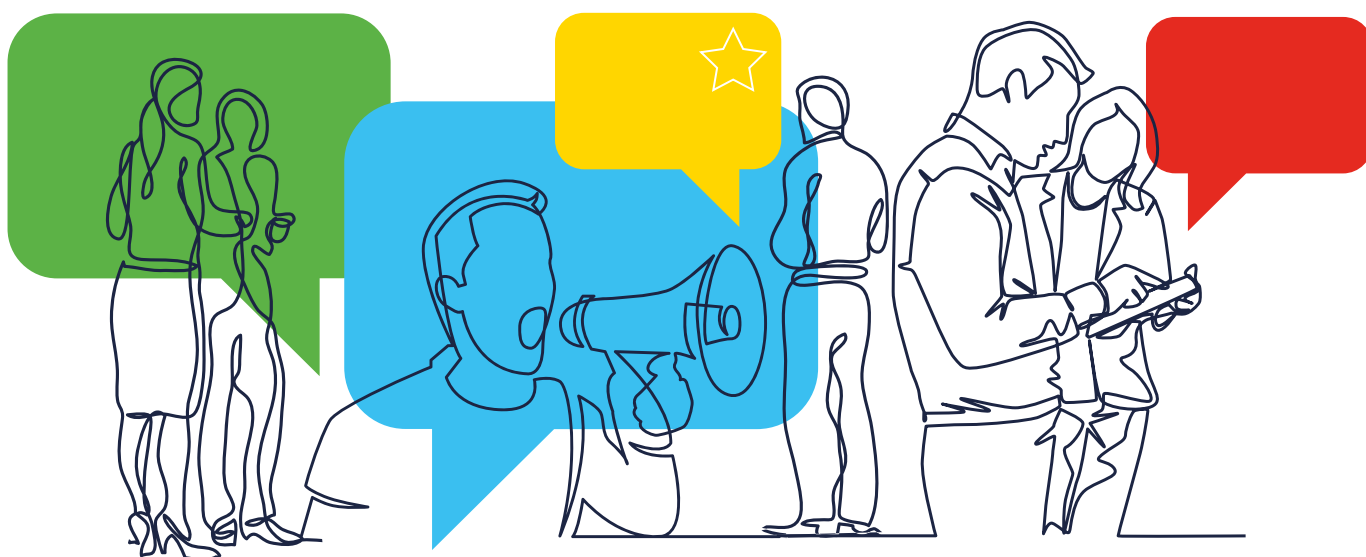

EUROPOS PILIEČIŲ INICIATYVA

„UŽDRAUSKIME RYKLIŲ ŽVEJYBĄ
DĖL PELEKŲ – UŽDRAUSKIME
PREKYBĄ JAIS“

SUŽINOTI – APTARKITE – PRISIJUNGTI – KREIPTIS PATARIMO

| Turinys

Iniciatyva „Uždrauskime ryklių žvejybą dėl pelekų – uždrauskime prekybą jais“	3
Kampanija	4
Kampanijos poveikis	9

1

Iniciatyva „Uždrauskime ryklių žvejybą dėl pelekų – uždrauskime prekybą jais“

Sėkmės veiksniai:

- išplėtoti tvirti partnerystės ryšiai su įvairiomis organizacijomis;
- prieš pradėdant įgyvendinti iniciatyvą sukurtas palaikymo tinklas;
- vykstant kampanijai nuolat užmezgami nauji ryšiai ir plėtojami partnerystės ryšiai su kitomis organizacijomis;
- sutelktas dėmesys į socialinės žiniasklaidos naudojimą siekiant pasiekti didesnę auditoriją ir naujas tikslines grupes;
- sukurtos savanorių grupės įvairiose ES šalyse, kurios padėtų rengti ir vykdyti vietos kampanijas.

Iniciatyva „Uždrauskime ryklių žvejybą dėl pelekų – uždrauskime prekybą jais“ yra aštunta sėkmingai įgyvendinta Europos piliečių iniciatyva. Ja Komisija raginama nutraukti prekybą nupjautais ryklių pelekais ES išplečiant Reglamento (ES) Nr. 605/2013, kuriuo draudžiama šalinti ryklių pelekus, taikymo sritį, taip pat uždrausti paprastųjų ryklių pelekų importą, eksportą ir tranzitą į Europos Sąjungą, iš jos ir jos viduje.

Iniciatyva „Uždrauskime ryklių žvejybą dėl pelekų – uždrauskime prekybą jais“ užregistruota 2020 m. sausio 2 d., o parašų rinkimo laikotarpis prasidėjo 2020 m. sausio 31 d. Piliečiams pavyko surinkti **1 119 996 patikrintų pritarimo pareiškimų, minimalios ribos pasiektos penkiolikoje valstybių narių**. Dėl COVID-19 pandemijos poveikio kampanijai parašų rinkimo laikotarpis buvo pratęstas vieniems metams iki 2022 m. sausio 31 d¹.

Pasibaigus parašų rinkimo etapui, buvo pradėtas iniciatyvos tikrinimo procesas (taip pat pratęstas dėl pandemijos), per kurį pritarimo pareiškimus patikrino ir patvirtino kiekvienos valstybės narės atsakingos institucijos. Po to 2023 m. sausio 11 d. iniciatyva buvo oficialiai pateikta Europos Komisijai ([pranešimas spaudai](#)). 2023 m. liepos 5 d. Komisija paskelbė komunikatą, kuriuo atsakoma į šią iniciatyvą.

1 Pagal Reglamentą (ES) 2020/1042, Sprendimą C(2020) 9226 ir Sprendimą C(2021) 1121.

2

Kampanija

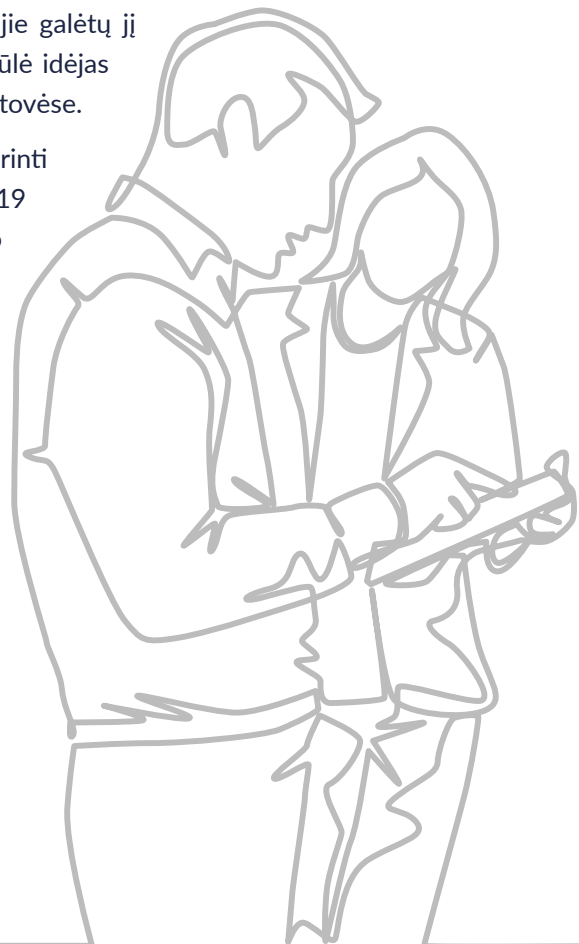
Pasirengimas

Iniciatyvos „Uždrauskime ryklių žvejybą dėl pelekų – uždrauskime prekybą jais“ organizatoriai, kaip ir kiti EPI organizatoriai, labai aistringai domėjosi savo tema ir buvo pasirengę atiduoti jai visas jėgas. Galima sakyti, kad Europos piliečių iniciatyvos parengimas yra svarbiausias. Parengiamuoju etapu organizatoriai formuoja kampanijos strategiją ir kuria savo tinklą. Kad ši Europos piliečių iniciatyva būtų sėkminga, labai svarbu sukurti **partnerių ir savanorių tinklą**. Šią iniciatyvą parėmė 105 organizacijos, 14 vandens sporto asociacijų, 14 įmonių ir 16 įžymių ir (arba) įtakingų žmonių. Pagrindinė rėmėja buvo nevyriausybinė organizacija „Sea Shepherd“, kuri organizatoriams teikė finansinę paramą, ekspertinę patirtį ir konsultacijas.

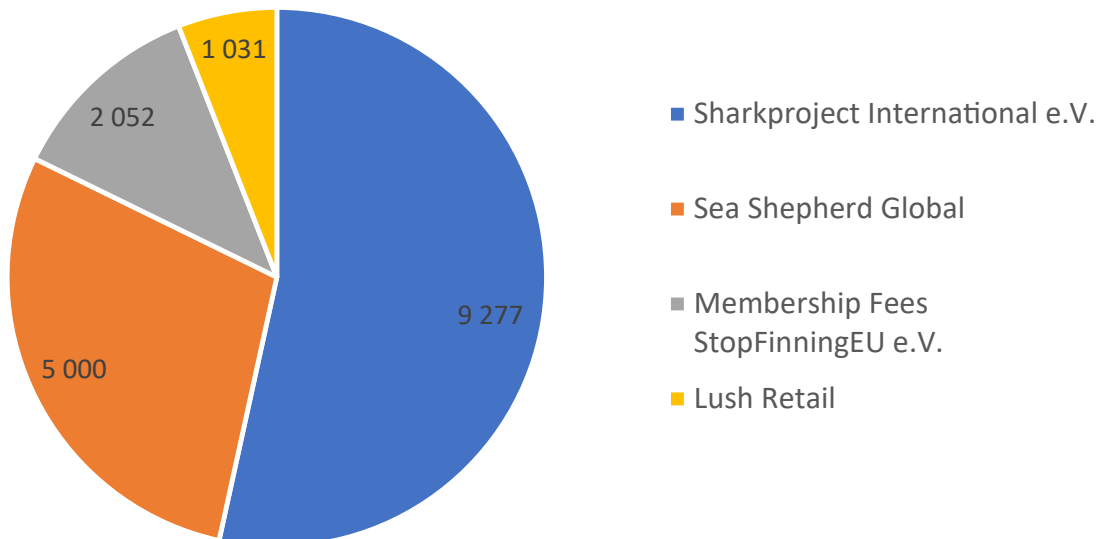
Nebuvo lengva pasiekti, kad šie partnerių tinklai aktyviai remtų iniciatyvą. Organizatoriai įveikė šį iššūkį rengdami internetines konferencijas, kuriose nuolat informavo partnerius apie iniciatyvos įgyvendinimo pažangą; reguliariai leido naujienlaiškį; teikė turinį partneriams, kad jie galėtų jį pritaikyti naudoti savo komunikacijos kanaluose; taip pat siūlė idėjas renginiams, kuriais būtų skatinama iniciatyva konkrečiose vietovėse.

Siekiant įgyvendinti šią iniciatyvą taip pat labai svarbu užtikrinti dalyvavimą internete, nes parašų rinkimas vyko COVID-19 pandemijos metu ir renginiuose fiziškai dalyvauti buvo neįmanoma. Organizatoriai sukūrė daugiakalbę interneto svetainę, kurioje pateikiama pagrindinė informacija apie iniciatyvą, iniciatyvos reikalavimai ir išteklių, pavyzdžiui, informacijos suvestinės ir kampanijų metmenys. Organizatoriai taip pat aktyviai dalyvavo socialiniuose tinkluose: „[Facebook](#)“ (15 000 sekėjų), „[Instagram](#)“ (37 600 sekėjų), „[X](#)“ (anksčiau „[Twitter](#)“) (1 998 sekėjai) and „[Youtube](#)“ (229 prenumeratoriai).

Iš viso iniciatyvos „Uždrauskime ryklių žvejybą dėl pelekų – uždrauskime prekybą jais“ organizatoriai surinko 17 360 EUR paramos ir lėšų. Ataskaitos teikiamos tik apie didesnius kaip 500 EUR vieno paramos teikėjo įnašus.

Finansavimo šaltiniai (€)

| Kampanijos vykdymas

Iniciatyvos organizatoriai nustatė **10 tikslinių valstybių narių, kuriose norėjo pasiekti minimalias ribas**: tai Čekija, Vokietija, Graikija, Ispanija, Prancūzija, Italija, Liuksemburgas, Vengrija, Nyderlandai ir Austrija. Organizatoriai pasirinko šias šalis dėl dviejų priežasčių:

1. šios šalys dalyvauja prekyboje ryklių pelekais ir joms Europos piliečių iniciatyvos pasiūlymai daro tiesioginį poveikį; be to,
2. šiose šalyse veikia dauguma organizacijų partnerių, savanorių ir nuomonės formuotojų.

Dėl pandemijos organizatoriai turėjo peržiūrėti pradinę kampanijos strategiją ir sutelkti dėmesį į aktyvią veiklą internete ir parašų rinkimą internetu. Tačiau parašo rinkimo laikotarpio pratęsimas, partnerių ir savanorių tinklo pagalba ir aktyvi socialinės žiniasklaidos kampanija padėjo organizatoriams įveikti šią kliūtį. Pažymėtina, kad pasitelkus šiuos partnerius, savanorius ir panaudojus socialinės žiniasklaidos kampaniją organizatoriams pavyko surinkti daugiau kaip 500 tūkst. parašų likus 20 dienų iki oficialaus parašų rinkimo laikotarpio pabaigos. Svarbiausia buvo didinti informuotumą apie kampaniją ir būtent šioje iniciatyvai skirtos kampanijos srityje nuomonės formuotojai atliko labai

„Visa tai (socialinės žiniasklaidos kampanijos ir informavimo veikla) leido padidinti informuotumą apie mūsų iniciatyvą! Reikia ne tik pasitikėjimo, bet ir kantrybės... Tai ne visada lengva.“

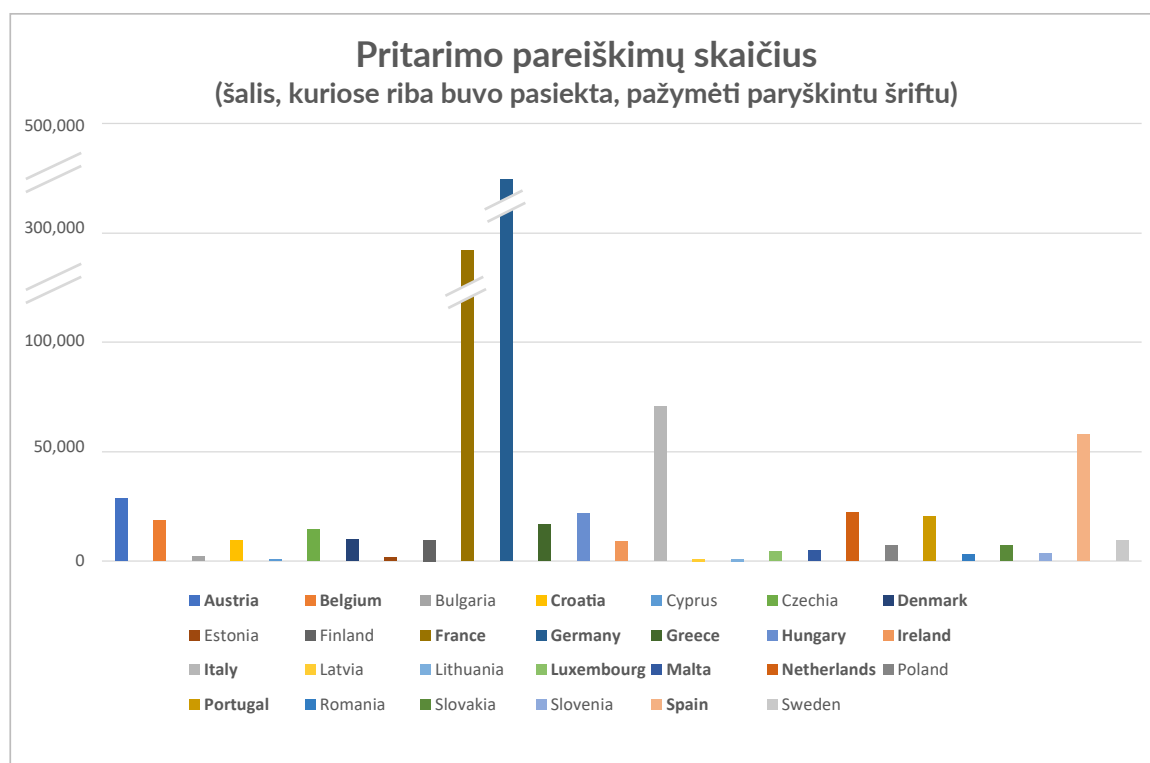
Europos piliečių iniciatyvos
„Uždrauskime ryklių žvejybą dėl pelekų“ organizatorius

svarbų vaidmenį. Kiekvienas naujas organizatorių ir savanorių veiklos etapas, pavyzdžiui, valstybėje narėje pasiekta minimali riba, tapo galimybe suteikti daugiau energijos iniciatyvai. Propaguodami savo iniciatyvą ir didindami informuotumą, organizatoriai taip pat pasinaudojo svarbiais jūrų išsaugojimo srities pasiekimais. Nepaisant pandemijos, organizatoriai sugebėjo sėkmingai organizuoti kai kuriuos ES masto renginius didžiuosiuose miestuose, pavyzdžiui, Romoje, Atėnuose ir Berlyne.

Parašų rinkimas

Iniciatyvos „Uždrauskime ryklių žvejybą dėl pelekų“ organizatoriai naudojo **centrinę internetinę pritarimo pareiškimų rinkimo sistemą**. Dėl pandemijos parašų rinkimas kampanijos metu buvo sudėtingesnis ir lėtesnis. Organizatoriai pasinaudojo susikurtu partnerių ir savanorių tinklu, kad išlaikytų pagreitį ir toliau propaguotų iniciatyvą. Nuomonės formuotojų dėka iniciatyva sulaukė gana didelio aktyvumo socialiniuose tinkluose. Tai turėjo didžiulį poveikį kampanijai ir padėjo surinkti daugiau kaip 1,1 mln. parašų. Daugiau informacijos rasite Europos piliečių iniciatyvos forumo [tinklaraštyje](#).

| Tikrinimas ir pateikimas

Pratęsus pritarimo pareiškimų rinkimo laikotarpį, pagal iniciatyvą galiausiai surinkta 1 202 121 parašas 27 ES valstybėse narėse; 93 proc. iš jų atitinkamos nacionalinės institucijos pripažino galiojančiais. 2023 m. sausio 11 d. organizatoriai suorganizavo renginį Liuksemburgo aikštėje Briuselyje minėdami faktą, kad Komisijai bus pateikta **1 119 996 patikrinti pritarimo pareiškimai**. To paminėti susirinko daugiau kaip 50 žmonių iš daugiau kaip 10 ES šalių (žr. [socialinės žiniasklaidos įrašą](#)). Pateikus parašus prasidėjo šešių mėnesių nagrinėjimo laikotarpis.

3

Kampanijos poveikis

Nagrinėjimas ir Komisijos atsakas

Oficialiai pateikus iniciatyvą, 2023 m. vasario 6 d. organizatoriai susitiko su už aplinką, vandenynus ir žuvininkystę atsakingu Europos Komisijos nariu **Virginijumi Sinkevičiumi** ([pranešimas spaudai](#)). 2023 m. kovo 27 d. Europos Parlamentas surengė viešąjį klausymą dėl iniciatyvos „Uždrauskime ryklių žvejybą dėl pelekų – uždrauskime prekybą jais“ ([viešojo klausymo įrašas](#)). Organizatoriai pristatė iniciatyvos tikslus ir bendradarbiavo su Europos Parlamento nariais ([klausymo EP pagrindiniai aspektai](#)). 2023 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento plenarinėje sesijoje buvo aptarta iniciatyva „Uždrauskime ryklių žvejybą dėl pelekų – uždrauskime prekybą jais“ ([debatų įrašas](#)).

Autorių teisės: European Union, 2023 ([link](#))

2023 m. liepos 5 d. Komisija priėmė **komunikatą, kuriame išdėstyti jos veiksmai reaguojant į Europos piliečių iniciatyvą „Uždrauskime ryklių žvejybą dėl pelekų – uždrauskime prekybą jais“**. Komisija palankiai vertina šią iniciatyvą ir imsis šių veiksmų ([žr. pranešimą spaudai](#)):

1. išnagrinėti, ar tikslinga pradėti taikyti teisėkūros priemonę, siekiant nutraukti prekybą nupjautais ryklių pelekais, ir pradėti poveikio aplinkai, socialinių ir ekonominių pasekmių vertinimą, susijusį su nenujautų pelekų politikos taikymu;
2. iki 2024 m. pabaigos pagerinti prekybos ryklių produktais statistiką;
3. stiprinti ES atsekamumo priemonių vykdymo užtikrinimą stiprinant visoje vertės grandinėje taikomų ES teisės aktų vykdymo užtikrinimą;
4. stiprinti ES tarptautinį aktyvumą, siekiant visame pasaulyje uždrausti ryklių pelekų plovimą ir kitus veiksmus.

2023 m. liepos 13 d. organizatoriai, susitikę su Komisijos nariu V. Sinkevičiumi, aptarė Komisijos atsaką į Europos piliečių iniciatyvą. 2023 m. spalio 18 d. iniciatyvos dėl ryklių žvejybos dėl pelekų uždraudimo organizatoriai paskelbė komunikatą dėl Komisijos atsakymo, kuriame pabrėžė visus argumentus, į kuriuos reikia atsižvelgti atliekant teisingą ir subalansuotą poveikio vertinimą ([žr. pranešimą spaudai](#)).

Idėjos ir patarimai būsimiems organizatoriams:

- prieš pradėdant kampaniją sukurti didelį ir tvirtą organizacijų partnerių ir savanorių tinklą;
- palaikyti informacinius ryšius su savo organizacijų partnerių ir savanorių tinklu;
- rengti medžiagą organizacijų partnerių ir savanorių tinklui, kad ši iniciatyva būtų viešinama;
- socialiniuose tinkluose užmegzti ryšius su įžymybėmis ir (arba) nuomonės formuotojais.

